

Preventivní protiepidemická opatření

Prevence je **soubor opatření k předcházení onemocnění**. „*Preventivní*“ znamená zabránění infekce vnímavého jedince, t.j. vzniku zdroje nebo šíření infekce. „*Represivní*“ znamená, že k infekci již došlo. Prevence může být:

- **primordiální**, když *zabráníme vzniku dosud nepřítomné příčiny*,
- **primární**, když *zabráníme působení zevních rizikových faktorů*, nebo *zvýšíme rezistenci jedince* (epidemiologie),
- **sekundární** prevence je včasné *vyhledání* (diagnostika), *léčení* a *zabránění dalšího rozvoje nemoci a komplikací* (klinická medicína),
- **terciární** prevence sleduje nemocné, kteří překonali onemocnění.

Mezi preventivní protiepidemická opatření patří:

- **Zvyšování hygienické úrovně obyvatel** – nejdůležitější je dodržování hygienických předpisů týkajících se *zásobování vodou, stravování, výroby a manipulace s potravinami, odpadové vody, odpadu, fekálií* a tak podobně.
- **Očkování** – s cílem navodit co nejvyšší kolektivní imunitu.
- **Evidence a kontrola bacilonosičů** (a osob s nimi žijícími v společné domácnosti) – na *územně příslušném zdravotním úřadě* musí být *evidováni* (např. přenositelé břišního tyfu, salmonely, bacilární úplavice a záškrtu); musí být pod *stálým lékařským dohledem, pravidelně mikrobiologicky vyšetřováni, případně léčeni*. Musí se podvolit určitým *omezujícím opatřením*, hlásit vždy změnu bydliště, *nesmějí ohrožovat svou činností další osoby*.
- **Opatření proti zavlečení infekce do kolektivů** – *vstupní prohlídky* (do zaměstnání, tábora, armády, ranní filtry v jeslích a mateřských školách), *zamezení vstupu do kolektivu osobám, které mohou být zdrojem nákazy* (důležitá je taky informovanost).
- **Profylaktická dezinfekce** – jejím cílem je *snížit počet patogenních zárodků* ve vnějším prostředí (veřejných budov, zdravotnických zařízení, prostředků hromadné dopravy, pitné vody, odpadní vody z nemocnic, pasterizace mléka).
- **Ochrana hranic** – je *systém opatření*, chránící hranice před zavlečením nákazy ze zahraničí **osobami, surovinami, zbožím, dováženými zvířaty**. Jedná se mj. o osoby, které přijíždějí z *krajin s endemickým či epidemickým výskytem závažných přenosných onemocnění*. Takoví cestující se musí prokázat platným očkovacím průkazem, pokud ho nemají nebo nejsou očkováni, podrobí se zdravotnickému dozoru, karanténě či očkování. Karanténními nemocemi jsou mor, žlutá zimnice a cholera. Co se týká osob, nelze hranice ustrážit absolutně. Důležitější je **ochrana dovážených komodit**, kdy musí být *doložené osvědčení zdravotních či veterinárních orgánů o jejich zdravotní nezávadnosti*.
- **Zdravotní výchova** – zvyšování zdravotnického uvědomění a kulturnosti zařazením základu hygieny a epidemiologie do školních i mimoškolních vzdělávacích zařízení.

Příletová hala na letišti v Singapuru – „thermal scanning“ v návaznosti na prasečí chřipku

Odkazy

Související články

- Protiepidemická opatření v ohnisku nákazy

Použitá literatura

- GEIZEROVÁ, H., et al. *Epidemiologie: vybrané kapitoly pro seminární a praktická cvičení*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 1995. 83 s. ISBN 80-7184-179-X.